

# Postawy uczniów szkoły podstawowej wobec osób z niepełnosprawnościami

21 października 2024

Postawy uczniów szkół podstawowych wobec osób z niepełnosprawnościami odzwierciedlają nie tylko ich indywidualne podejście, ale także wpływ środowiska szkolnego, rodzinnego oraz społecznego. Szkoła jako przestrzeń edukacyjna kształtuje postawy młodych ludzi, a podejście do osób z niepełnosprawnościami może wpływać na ich codzienne życie, rozwój społeczny i emocjonalny. Postawy uczniów wobec niepełnosprawności są wynikiem wielu czynników, takich jak kontakt z osobami z niepełnosprawnościami, oddziaływanie nauczycieli, treści edukacyjne oraz normy kulturowe.

## Czynniki kształtujące postawy wobec niepełnosprawności

Postawy uczniów wobec osób z niepełnosprawnościami kształtują się pod wpływem różnych czynników. Należą do nich zarówno osobiste doświadczenia, jak i wpływy otoczenia. Ważną rolę w tym procesie odgrywają także treści edukacyjne przekazywane w szkole oraz wartości promowane w środowisku domowym.

## Kontakt z osobami z niepełnosprawnościami

Jednym z najważniejszych czynników wpływających na postawy uczniów jest bezpośredni kontakt z osobami z niepełnosprawnościami. Badania wskazują, że dzieci, które mają okazję do interakcji z rówieśnikami z różnymi formami niepełnosprawności, częściej wykazują pozytywne postawy wobec tych osób. Dzieje się tak, ponieważ regularne spotkania oraz współpraca z osobami z niepełnosprawnościami zmniejszają dystans i obawy wynikające z nieznaności tego rodzaju różnorodności.

Przykładowo, uczniowie uczestniczący w programach integracyjnych, gdzie w jednej klasie uczą się dzieci zarówno pełnosprawne, jak i z niepełnosprawnościami, są bardziej otwarci na różnice i rozwijają postawy akceptujące. Szkoły, które promują takie formy edukacji, przyczyniają się do redukcji uprzedzeń i stereotypów.

### **Wpływ rodziny i środowiska domowego**

Postawy dzieci są w dużej mierze kształtowane przez ich domowe środowisko i wartości, jakie wynoszą z rodziny. Rodzice, którzy wykazują otwartość i akceptację wobec osób z niepełnosprawnościami, często przekazują te wartości swoim dzieciom. W takiej sytuacji dzieci mają większą skłonność do pozytywnego postrzegania różnorodności, co przekłada się na ich postawy wobec kolegów i koleżanek z niepełnosprawnościami.

Z drugiej strony, jeśli w rodzinie dominują uprzedzenia lub brak zrozumienia dla osób z niepełnosprawnościami, dzieci mogą przyjmować podobne postawy. Wpływ rodziny na postawy uczniów jest szczególnie widoczny w młodszych klasach szkoły podstawowej, kiedy dzieci kształtują swoje rozumienie świata na podstawie obserwacji zachowań dorosłych.

### **Roła nauczycieli i programu edukacyjnego**

Nauczyciele odgrywają kluczową rolę w kształtowaniu postaw uczniów wobec osób z niepełnosprawnościami. Ich podejście, zachowanie oraz sposób prowadzenia lekcji mają ogromny wpływ na postawy młodych ludzi. Nauczyciele, którzy promują wartości związane z akceptacją, empatią i zrozumieniem, mogą przyczyniać się do budowania postaw otwartości i szacunku wśród swoich uczniów.

Programy edukacyjne, które zawierają treści związane z niepełnosprawnościami, również mogą wpływać na postawy dzieci. Wprowadzanie tematów dotyczących różnorodności, a także organizowanie spotkań z osobami z niepełnosprawnościami, stanowi ważny element edukacji, który pomaga w kształtowaniu

postaw akceptujących.

## **Normy kulturowe i społeczne**

Normy kulturowe i społeczne również mają wpływ na postawy uczniów wobec osób z niepełnosprawnościami. W społeczeństwach, gdzie niepełnosprawność jest otwarcie akceptowana i integracja osób z niepełnosprawnościami jest promowana, dzieci często wykazują bardziej pozytywne postawy. W krajach lub społecznościach, gdzie niepełnosprawność jest postrzegana jako temat tabu lub wiąże się z negatywnymi stereotypami, uczniowie mogą przejmować te uprzedzenia.

## **Przykłady postaw wobec osób z niepełnosprawnościami**

Postawy uczniów wobec osób z niepełnosprawnościami mogą przybierać różnorodne formy – od akceptacji i empatii, przez obojętność, aż po uprzedzenia. W zależności od doświadczeń życiowych i edukacyjnych, dzieci mogą reagować na różnorodność w odmienny sposób.

### **Przykład pozytywnej postawy**

W jednej ze szkół podstawowych w klasie integracyjnej uczniowie pełnosprawni na co dzień współpracują z kolegą, który porusza się na wózku inwalidzkim. Dzięki wspólnym zajęciom, dzieci nauczyły się postrzegać swojego kolegę jako równorzędnego członka grupy, z którym chętnie się bawią i współpracują na lekcjach. Uczniowie sami zgłaszają się do pomocy, kiedy kolega potrzebuje wsparcia w poruszaniu się po szkole, a ich relacje opierają się na wzajemnym szacunku.

### **Przykład negatywnej postawy**

W innej szkole, w której nie było programów integracyjnych, uczniowie unikali kontaktu z rówieśniczką z niepełnosprawnością intelektualną. Brak edukacji na temat różnorodności i stereotypy funkcjonujące w środowisku szkolnym sprawiły, że dzieci zaczęły traktować ją jako "inną" i unikały

wspólnych zabaw czy współpracy. W efekcie dziewczynka czuła się wykluczona, a relacje w klasie były napięte.

### **Wpływ postaw na życie szkolne i rozwój społeczny**

Postawy uczniów wobec osób z niepełnosprawnościami mają ogromny wpływ na atmosferę w szkole oraz na rozwój społeczny wszystkich uczniów. W przypadku pozytywnych postaw, szkoła staje się miejscem, gdzie wszyscy uczniowie, niezależnie od swoich zdolności i ograniczeń, mogą czuć się akceptowani i wspierani. W takich warunkach rozwijają się umiejętności społeczne, empatia i zrozumienie dla różnorodności, co ma korzystny wpływ na całą społeczność szkolną.

Z kolei negatywne postawy mogą prowadzić do wykluczenia i marginalizacji osób z niepełnosprawnościami, co wpływa nie tylko na ich rozwój emocjonalny i społeczny, ale także na całą atmosferę w klasie. Wykluczenie rówieśników z grupy może prowadzić do problemów z adaptacją, niskiej samooceny oraz trudności w nauce.

### **Rola szkoły w kształtowaniu postaw**

Szkoła ma kluczową rolę w kształtowaniu postaw uczniów wobec osób z niepełnosprawnościami. Poprzez programy integracyjne, edukację na temat niepełnosprawności oraz promowanie wartości związanych z akceptacją, szkoła może wspierać rozwój pozytywnych postaw. Ważnym elementem jest także zaangażowanie nauczycieli, którzy poprzez swoje zachowanie i podejście do uczniów z niepełnosprawnościami, dają przykład reszcie klasy.

Szkoły, które angażują się w działania na rzecz integracji, mogą wprowadzać specjalne programy edukacyjne, organizować warsztaty oraz spotkania z osobami z niepełnosprawnościami, aby promować otwartość i zrozumienie. W ten sposób można nie tylko kształtować postawy uczniów, ale także budować bardziej otwartą i empatyczną społeczność szkolną.

### **Wnioski**

Postawy uczniów szkół podstawowych wobec osób z niepełnosprawnościami są wynikiem złożonego procesu kształtowania się pod wpływem wielu czynników, takich jak kontakt z osobami z niepełnosprawnościami, rodzina, nauczyciele oraz kultura. Pozytywne postawy wobec osób z niepełnosprawnościami przyczyniają się do budowania bardziej zintegrowanej i empatycznej społeczności szkolnej, podczas gdy negatywne postawy mogą prowadzić do wykluczenia i problemów adaptacyjnych. Szkoły, nauczyciele i rodziny odgrywają kluczową rolę w procesie kształtowania tych postaw, a edukacja na temat różnorodności i promowanie wartości akceptacji są nieodzownymi elementami tworzenia pozytywnej atmosfery w środowisku szkolnym.

Jeśli potrzebujesz pomocy w pisaniu nowej pracy z pedagogiki, to polecamy serwis [pisanie prac z pedagogiki](#) - fachowa pomoc w pisaniu prac.